

Cenaze için neler yapılır?

Tuğba Hanım: “Ölmüş olan Müslüman için neler yapılır? Teçhiz ve tekfin ne demektir?”

Bir Müslüman cenazesi, o mahaldeki Müslümanların ellerinde, kendileri açısından mükerrer bir yolcu, Yaratıcı açısından Allah'ın bir emaneti hükmündedir. Müslümanlar onu güzel ağırlayabildikleri ölçüde, topluca Allah'ın rızasını ve rahmetini üzerlerine çekmiş olurlar. Bir cenazenin yıkanmasından kabre konulmasına kadar yapılması lâzım gelen şeylere ve bunları tedarik etmeye teçhiz, cenazeyi kefenlemeye tekfin denir.

Ölen bir Müslüman'a yapılması sünnet olan vazifeler şunlardır:

1- Bir Müslüman'ın öldüğü görüldüğünde veya işitildiğinde, “İnnâ Lillâh Ve İnnâ İleyhi Râciûn” (Biz Allah için varız ve biz Allah'a döneceğiz) denir. Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Kendisine bir musibet dokunan kul, ‘İnnâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn’1 der ve ‘Allah'ım! Musibetimde bana sevap ihsan et! Ve musibetime mukabil bana daha hayırlısını bedel kıl!’ derse, Allah musibet hususunda muhakkak ona sevap ihsan eder ve kendisine ondan daha hayırlısını verir.”2

2- Ruhu çıkan insanın gözleri kapatılır, çenesi kapatılarak temiz bir bezle sarılır ve ölü için duâ edilir.

Ümmü Seleme Validemiz (ra) anlatıyor: “Peygamber Efendimiz (asm), Ebû Seleme'nin ölümünden hemen sonra yanına girdi. Onun gözü açıktı. Hazret-i Peygamber (asm) onun gözlerini kapattıktan sonra şöyle buyurdu:

“Muhakkak ki ruh kabz edildiği vakit, göz onu arkasından takip eder.”

Bazıları feryatla ağladılar. Bunun üzerine Resûlullah Efendimiz (asm):

“Kendi nefislerinize hayırdan başka şey duâ etmeyiniz. Çünkü melekler söyleyeceğiniz sözlere ‘âmin’ derler” buyurdu ve sonra şöyle duâ etti:

“Allah'ım! Ebû Seleme'ye mağfiret et! Onun derecesini hidayete erenlerin içinde yükselt! Onun arkasından ailesinin bâkî kalanları arasında ona halef ol! Onun işlerini üzerine al! Ey âlemlerin Rabb'i! Bizim ve onun günahlarını affeyle! Kabrinde ona genişlik ver ve orada kendisini nurlandır.”3

3- Ölü'nün kolları ve bacakları hareket ettirilir ve azaları normal şekle getirilir.

4- Karnı şişmesin diye üzerine bıçak gibi bir demir parçası konur. Bedeni üzerine hafif ve temiz bir örtü örtülür.

5- Cenazenin elbiseleri çıkarılır. Cenaze tahta gibi bir şeyin üzerine konulur. Yüzü kibleye çevrilir.

6- Ölü için sessizce gözyaşları dökülebilir; fakat sesli olarak ağıt yakılmaz.

Ümmü Seleme (ra) anlatıyor: “Ebû Seleme öldüğü zaman, ‘Gurbet elinde iken ölen bir garip! Vallahi ona dillere destan yapılacak bir ağıt ve ağlayışla ağlayacağım!’ diye ona ağlamak için hazırlanmışım. Bu sırada Medine köylerinden bir kadın çıka geldi. Ağlamada bana yardım etmek istiyordu. Kendisini Resûlullah (asm) karşıladı. İki kere: ‘Allah’ın şeytanı çıkarmış olduğu bir eve şeytan mı sokmak istiyorsun?’ buyurdu. Bunun üzerine ben ağlamaktan vazgeçtim ve artık ağlamadım.”⁴

7- Ölüyü öpmekte bir sakınca yoktur. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm) Osman bin Maz’un’u (ra), Hazret-i Ebû Bekir de (ra) Peygamber Efendimiz’i (asm) öpmüştür.⁵

Ölen bir Müslüman’a yapılması farz olan vazifeler de şunlardır:

- 1- Cenazeyi yıkamak.
- 2- Cenazeyi kefenlemek.
- 3- Cenaze namazı kılmak.
- 4- Cenazeyi defnetmek.

Bir belde bu vazifeleri hiç kimse yerine getirmezse, o beldedeki bütün Müslümanlar sorumludurlar.

Dipnotlar:

- 1- Bakara Sûresi: 156
- 2- Müslim, Cenâiz, 2/4
- 3- Müslim, Cenâiz, 4
- 4- Müslim, Cenâiz, 6
- 5- Tirmizî, Cenâze, 13; Nesâî, Cenâze, 11